

Pravila pisanja i predaje Završnog i Diplomskog rada

Formatiranje

Po pitanju formatiranja se je jako bitno voditi pravilima koja su navedena u dokumentu "Upute za izradu završnog rada" koji se nalazi u repozitoriju predmeta (moj.tvz.hr). Ova pravila su tu kako bi svi radovi bili uniformirani i moguće je da rad bude odbijen ako se ona ne poštuju (predsjednici povjerenstava za završne radove imaju pravo odbiti rad bez obzira na to što je odobren od strane mentora).

Kada se govori o formatiranju onda se misli na: redoslijed stranica, font, veličinu fonta, margine, numeriranje naslova, formatiranje literature....

Prilikom dodavanja **programskog koda** u rad, dodajete tekst (ne sliku) i formatirate ga da izgleda kao programski kod. Među datoteke u kanalu dodan primjer dodavanja i formatiranja programskog koda. Svaki isječak programskog koda mora imati numerirani opis, a na početku rada mora biti popis svih isječaka programskih kodova.

Fusnote se mogu koristiti kao dodatna objašnjenja pojmova, iako u pravilu nisu potrebne.

Struktura rada

Sama struktura Završnog rada ovisi u samom radu. Ono što svaki rad mora imati jesu: Uvod, Zaključak i Literatura.

Često struktura studentskih radova izgleda ovako:

1. Uvod
2. Korištene tehnologije (opis svake tehnologije koju je student koristio)
3. Izrada projekta (Razrada ideje, opis izrade projekta po poglavljima)
4. Zaključak
5. Literatura

Na početku rada je, uz Sadržaj, potrebno staviti i Popis slika, Popis tablica, Popis kratica i Popis prikaza programskog koda.

Po pitanju redoslijeda stranica je bitno se voditi pravilima u dokumentu "Upute za izradu završnog rada" ili "Upute za izradu diplomskog rada" koji se nalazi u repozitoriju kolegija "Završni rad" ili "Diplomski rad" ovisno o tome jeste li na stručnom ili specijalističkom studiju.

Pravopis/strane riječi

Mentori nisu provjeravatelji pravopisa (engl. Spellchecker) i pravopis i gramatiku je potrebno provjeriti pomoću Worda i alata ispravi me: <https://ispravi.me/>

Prilikom pisanja Završnog rada je vrlo bitno koristiti **neodređeno lice** prilikom pisanja!!!

Ovo znači da ćete umjesto rečenice: "Zatim sam odredila okruženje u kojem će se igra nalaziti" biti napisano: "Zatim je određeno okruženje u kojem će se igra nalaziti."

Strane riječi je potrebno prevesti što je više moguće. Postoje i online rječnici koje možete koristiti: <https://hr.glosbe.com/en/hr>

Prilikom prvog prijevoda pojma u tekstu je potrebno napisati i njegov originalni naziv u zagradi. Primjerice: "Porastao je interes za graf bazama podataka (engl. *graph databases*)."

Riječi koje nije moguće smisleno prevesti na hrvatski jezik je moguće ostaviti na engleskom, ali ih je potrebno pisati u kurzivu (engl. *Italic*).

Često studenti brkaju kada koju riječ stavljaju u navodnike, a kada u kurziv. U kurziv dakle idu strane riječi koje nije moguće prevesti. Pod strane riječi ne spadaju nazivi (primjerice Android Studio). U navodnike idu nazivi klasa, metoda, funkcija i slično. Primjerice: "U metodi "mojaFunkcijaKojaRadi" je pomoću Visual Studio alata kreiran *socket* na koji se spaja klijent (engl. *Client*)."

Literatura i referenciranje

Vrlo je bitno imati reference u tekstu. Savjet je da reference spremate već dok pišete rad da ih poslije ne morate ponovno tražiti pomoću nekog od besplatnih alata koji su opisani u danjem tekstu.

U tekstu mora postojati referenca svugdje gdje se navode neke točne informacije vezane uz tehnologiju (primjerice da je prva verzija Unityja izbačena 2005. godine, da je Python spor prilikom izvršavanja for petlji, da Java podatke drži na *heap*-u i slično). Na dijelovima gdje opisujete kako ste napravili projekt nisu potrebne reference osim ako je potrebno referencirati specifičnost implementacije koja je preuzeta od nekog vanjskog izvora.

Reference mogu biti: članci s recenzijom, knjige, službena dokumentacija, provjerene i recenzirane web stranice poput <https://medium.com/>. -Za pretragu članaka moguće je poslužiti se Google Scholar alatom ili nekim drugim tražilicama znanstvenih i stručnih članaka. Najčešće korištene tražilice članaka su:

<https://scholar.google.com/>

<https://dl.acm.org/>

<https://ieeexplore.ieee.org/Xplore/home.jsp>

<https://www.proquest.com/>

<https://www.elsevier.com/>

<https://www.researchgate.net/>

Reference ne mogu biti: Wikipedija (jer svatko može nešto napisati, a nema pouzdanog sustava recenziranja članaka), YouTube videi, nepoznate web stranice i slično.

Postoje brojni alati za organizaciju referenci. Ja osobno koristim Mendeley jer se pokazao kao najbolji. Uz mogućnost organizacije samih referenci, nudi i *plugin* za Word koji pojednostavljuje ubacivanje referenci u tekst i automatski generira popis literature koji se od vas traži. Mendeley je

moguće naći na idućoj poveznici: <https://www.mendeley.com/reference-management/mendeley-desktop>

Za referenciranje se predlaže korištenje **IEEE stila**: <https://ieeeauthorcenter.ieee.org/wp-content/uploads/IEEE-Reference-Guide.pdf>

Sve slike koje nisu vaše je također potrebno referencirati i uz njih staviti izvor s kojeg su preuzete. Dijagrami trebaju biti napravljeni samostalno pomoću MS Visio (ili nekog drugog) alata i dijagrami moraju biti na hrvatskom jeziku.

Predaja rada na pregled

Rad šaljete meni na pregled. S obzirom na dosadašnje iskustvo, rad je potrebno predati **minimalno 4 tjedna prije roka za predaju molbe za prijavu obrane rada**. U ovom roku je potrebno ispraviti sve greške, što se radi u iteracijama i vrlo često traje po nekoliko tjedana. Kod nekih studenata je potrebno svega par iteracija (ako odmah ispravite sve što je potrebno) a kod nekih bude i preko 10-20.

Nakon što je gotov, mentorga provjerava kroz **sustav za otkrivanje plagijata** (TurnItIn). Saznat ćemo ukoliko ste dijelove rada prepisivali, a u tom slučaju neću vas htjeti dalje mentorirati!

Predaja rada

Sama predaja rada se može napraviti u par termina godišnje. Najčešće su to ljeto, jesen i zima (kada su i ispitni rokovi), a točni datumi budu objavljeni u repozitoriju kolegija "Završni rad" ili "Diplomski rad" ovisno o tome jeste li na stručnom ili specijalističkom studiju.

Prvo se predaje molba za prijavu obrane rada. Ovu molbu ja potpisujem i time potvrđujem da ste gotovi s radom i da ste spremni za obranu. Molba neće biti potpisana ako rad nije gotov. Tjedan-dva nakon toga se predaje uvezani Završni / Diplomski rad:

- 3 uvezena primjerka završnog rada (barem jedan mora imati tvrde korice, ako uvezete dva rada u tvrde korice onda ćemo vam jedan takav vratiti) - u uvezenom radu morate imati i Završni / diplomski zadatak koji ću vam ja isprintati, potpisati i dati, a kojeg je potrebno uvezati u rad, ne predati ga pored rada! Gdje se i na kojoj stranici mora nalaziti naći ćete detaljno opisano u dokumentu "Upute za izradu završnog rada".
- elektronički zapis završnog rada (CD)
- potpisanu izjavu studenta o autorstvu
- potpisanu potvrdu mentora o izvornosti završnog/diplomskog rada

Obrana

Obrana se odražava tjedan-dva nakon predaje rada. Na obranama je komisija koja uključuje mentora i 2 člana.

Prilikom obrane prvo prezentirate vaš rad i nakon toga vas članovi komisije pitaju pitanja.

Prezentacija rada treba trajati maksimalno 10 min i potrebno se fokusirati na projekt koji ste radili. Nije potrebno prezentirati korištene tehnologije, samo ih je potrebno nabrojati. Prezentacija treba biti u obliku PowerPoint, Prezi ili slične prezentacije i opcionalno video projekta. Savjetujem snimanje kako projekt radi jer - ako nešto može poći po krivo prilikom prezentacije, najvjerojatnije i bude!